

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ JELENIEJ GÓRY**

z dnia 2018 r.

w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok

Na podstawie art. 4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok zwany dalej Programem, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Prezydenta Miasta Jeleniej Góry do przedłożenia Radzie Miejskiej sprawozdania z wykonania Programu do dnia 31 marca 2019 roku.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Jeleniej Góry.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 roku.

Załącznik
do Uchwały.....
Rady Miejskiej Jeleniej Góry
z dnia

**MIEJSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2018 ROK**

Jelenia Góra, 2018 rok

I. WPROWADZENIE

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018, zwany dalej Programem, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu. Program przedstawia do realizacji zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i jest kontynuacją programów z lat ubiegłych.

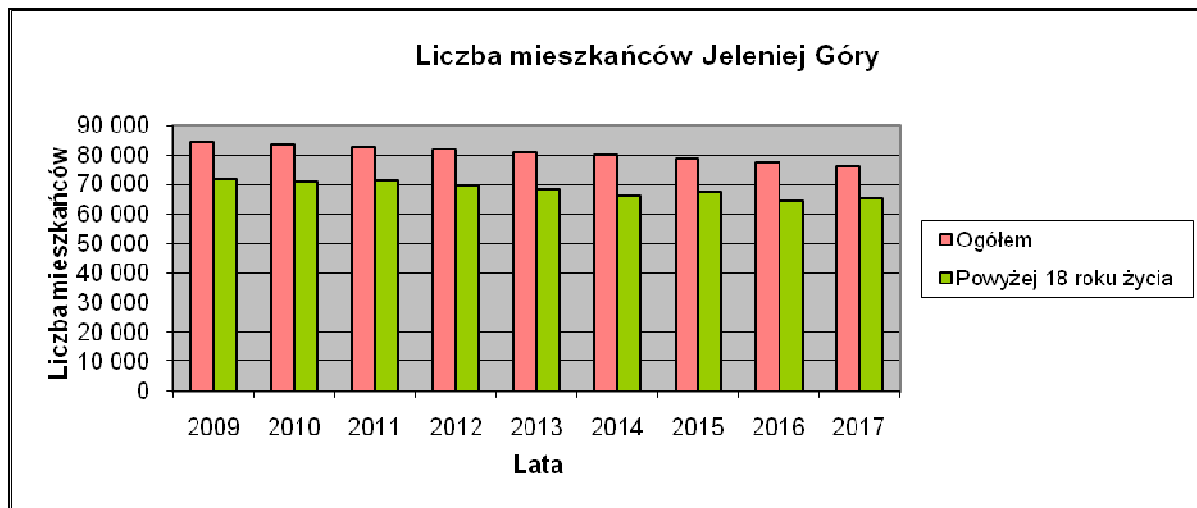
Zgodnie z cytowaną wyżej ustawą zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, działalność wychowawczą i informacyjną, ograniczenie dostępności alkoholu, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Program adresowany jest do wszystkich grup społecznych w jakikolwiek sposób związanych z problemem alkoholowym, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia.

II. DIAGNOZA

1. Zjawiska problemów alkoholowych w Jeleniej Górze w 2017 r.

Liczba mieszkańców Jeleniej Góry wynosiła w 2017 roku **76 413** z tego powyżej 18 roku życia **65 083**.

źródło: dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Oświata

Na terenie Miasta funkcjonuje 11 szkół podstawowych oraz 7 zespołów szkół ponadpodstawowych, w których uczy się około 9 tys. dzieci i młodzieży. Każda placówka oświatowa realizuje własny szkolny program wychowawczo-profilaktyczny.

Szkoły planują i projektują profilaktykę w odpowiedzi na potrzeby swojego środowiska oraz w oparciu o diagnozę przeprowadzoną na zlecenie Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Do zachowań problemowych dzieci i młodzieży, jakie daje się zauważyć w jeleniogórskich szkołach jest m.in. obniżenie wieku inicjacji eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi - piciem alkoholu, braniem narkotyków czy paleniem papierosów. Tego rodzaju działania podejmują już 11-latkowie i to zarówno chłopcy jak i dziewczęta.

Dlatego działania profilaktyczne ujęte w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym zawierają systemowe rozwiązania dotyczące konkretnego środowiska szkolnego, które uzupełniają wychowanie i ukierunkowują je na:

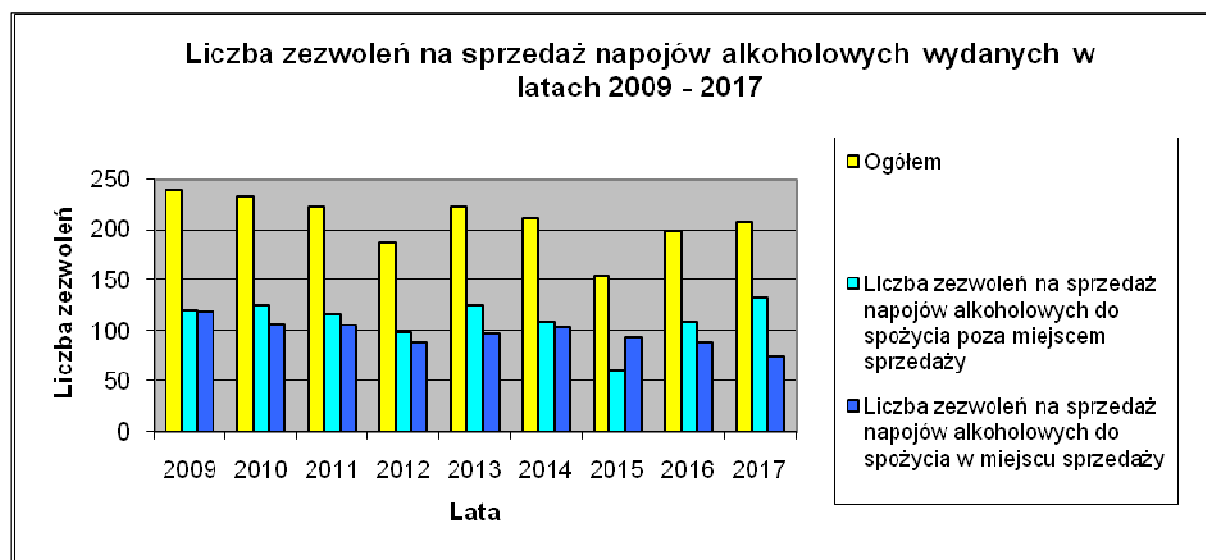
- wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami, jakie zagrażają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka (jednostkowych, rodzinnych, rówieśniczych, szkolnych, środowiskowych), które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia i dezorganizują jego zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wspomaganie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi ucznia i jego zdrowemu życiu.

Każdy szkolny program wychowawczo-profilaktyczny może zawierać programy profilaktyczne, w których treści i działania są dobrane i uporządkowane przez specjalistów i rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Pedagodzy szkół podstawowych w Jeleniej Górze z funduszy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zostali przeszkoleni w zakresie wprowadzenia do swoich szkół rekomendowanego programu pod nazwą „Unplugged” (zapobieganie uzależnieniom w szkole).

Sprzedż napojów alkoholowych

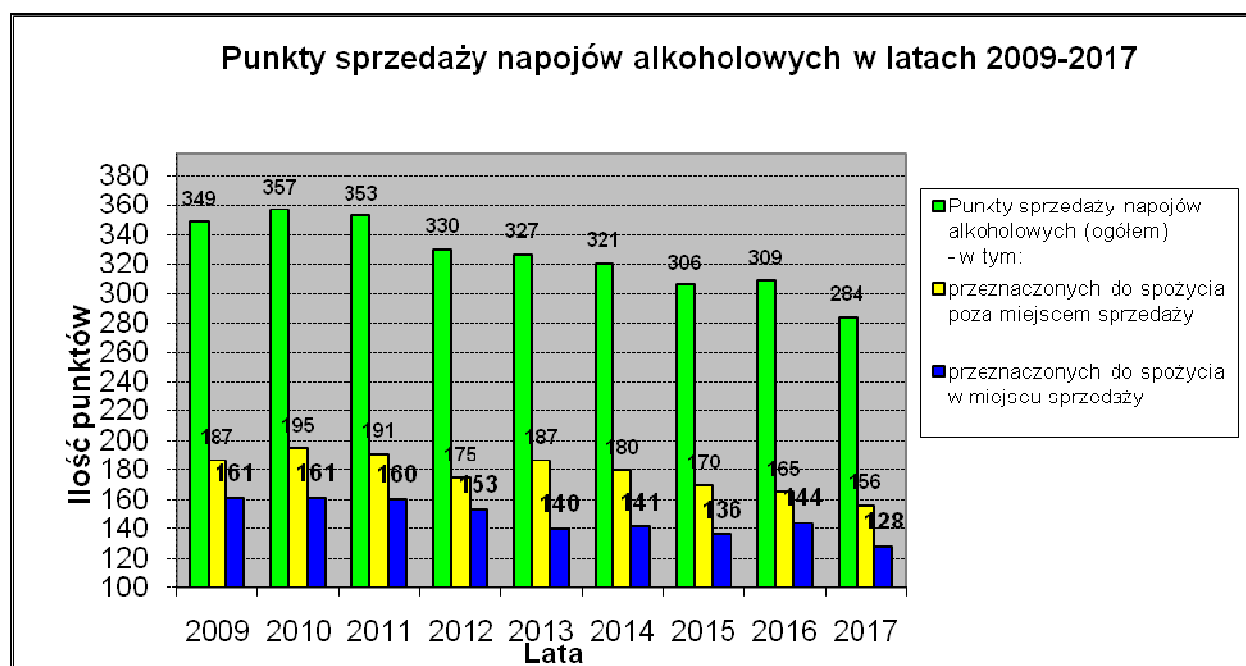
W **2017 roku** wydano **208** zezwoleń, w tym dla placówek handlowych **133**, dla zakładów gastronomicznych **75**. W 2017 roku wydano **6** zezwoleń przedsiębiorcom, których działalność polega na organizacji przyjęć oraz **33** jednorazowe zezwolenia na sprzedaż alkoholu podczas imprez organizowanych na terenie Miasta.

źródło: dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Ogółem w 2017 roku na terenie Miasta było ważnych **738** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym **442** zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i **296** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

W 2017 roku Komisja zaopiniowała 77 wniosków od przedsiębiorców w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

źródło: dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Poradnie uzależnień

W Jeleniej Górze funkcjonują 2 poradnie zajmujące się profilaktyką i leczeniem uzależnień:

- 1) Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień "Monar" w Jeleniej Górze,
 - 2) Poradnia Leczenia Uzależnień SP ZOZ Szpital Specjalistyczny MSW w Jeleniej Górze,
- które objęły leczeniem ogółem 604 osoby, z tego:

Lp.	Rozpoznanie	Liczba pacjentów ogółem	Wiek pacjentów		
			19-29 lat	30-64 lata	65 i więcej
1.	Nadużywanie alkoholu	604	65	493	46

źródło: dane Poradni

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

w 2017 r. wpłynęły 142 wnioski w sprawie wszczęcia procedury zobowiązania do leczenia, z tego:

Lp.	Wnioskodawca	Ilość wniosków
1.	Członkowie rodzin	36
2.	Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze	11
3.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze	4
4.	Komisariat Policji I i II w Jeleniej Górze	35
5.	Centrum Opieki Nad Dzieckiem „Dąbrówka”	1
6.	Dział Interwencji Kryzysowej Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom	55
	Razem	142

źródło: dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zespół interwencyjno-motywuujący przeprowadził rozmowy z 65 osobami u których wystąpił problem alkoholowy oraz przeprowadził 40 rozmów z członkami rodzin w związku z występującym w rodzinie problemem alkoholowym. W wyniku wszczętej procedury zobowiązania do podjęcia leczenia, Komisja wystąpiła do Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich w Jeleniej Górze z 13 wnioskami w sprawie obowiązkowego poddania się leczeniu odwykowemu.

Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze:

w 2017 r., zatrzymała 567 nietrzeźwych osób dorosłych z Jeleniej Góry i powiatu ziemskiego, w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych, w tym 495 mężczyzn i 72 kobiety. Nie zatrzymano nietrzeźwych osób nieletnich. Odnotowano 23 zdarzenia drogowe spowodowane przez osoby będące pod wpływem alkoholu, w tym 4 wypadki i 19 kolizji drogowych. Policjanci zatrzymali 256 nietrzeźwych kierujących (powyżej 0,5 promila alkoholu w organizmie), 65 w stanie po użyciu alkoholu oraz 110 pod wpływem środków odurzających.

Ilość zatrzymanych nietrzeźwych osób dorosłych, w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych:	567
Ilość zdarzeń drogowych spowodowanych przez osoby będące pod wpływem alkoholu (w tym przestępstwa drogowe):	23
Ilość zatrzymanych nietrzeźwych kierujących:	256

źródło: dane Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze

Policja w związku z wystąpieniem przemocy w rodzinie, założyła 200 Niebieskich Kart. Sprawcami przemocy w wyniku nadużywania alkoholu okazało się 133 mężczyzn i 8 kobiet.

Straż Miejska

Ogółem w 2017 r. Straż Miejska w Jeleniej Górze przeprowadziła 711 interwencji, w wyniku których 1148 sprawców wykroczeń ukarano mandatami karnymi na kwotę 16.560 zł. - wykroczeniem stanowi spożywanie alkoholu w miejscu publicznym takim jak ulica, plac czy park. Ponadto skierowano 6 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze. W interwencjach dotyczących spożywania alkoholu w miejscach gdzie jest to zabronione tj. placach, parkach i ulicach, dużą rolę należy przypisać pracy jaką wykonują operatorzy monitoringu. Parki, ulice i place zabaw są w znacznej mierze objęte zasięgiem kamer. Osoby spożywające alkohol widzą zbliżający się do nich patrol i z reguły ukrywają alkohol. Nagranie dostarcza niezbitych dowodów na winę sprawcy danego wykroczenia.

W nielicznych sytuacjach odmowy przyjęcia nałożonego mandatu sporządzany jest wniosek do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze o ukaranie do którego załączane są nagrania zarejestrowanych obrazów zdarzeń. Kwestie związane z popełnianiem wykroczeń w oparciu o przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi związane są także z prowadzeniem szeregu działań prewencyjnych i edukacyjnych wśród młodzieży jeleniogórskich szkół. Obok prelekcji, spotkań strażników z młodzieżą do najbardziej znanych należy zaliczyć coroczny konkurs plastyczny pod nazwą „Bądź Sobą Nie Pij Alkoholu”. Na podstawie prac konkursowych sporządzany jest kalendarz na dany rok szkolny ilustrowany wyróżnionymi pracami, który jest następnie kolportowany w jeleniogórskich szkołach.

Zestawienie działań związanych z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez Staż Miejską w Jeleniej Górze w 2017 r.

Lp.	Rodzaj wykroczenia zawarty w:	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 k. w.)	Mandat		Wnioski do sądu	Razem
			Ilość	Kwota		
1.	Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	557	148	16.560	6	711

źródło: dane Straży Miejskiej w Jeleniej Górze

W ubiegłym roku doprowadzono do PDOZ (Pomieszczenie dla Osób Zatrzymanych) lub miejsca zamieszkania 158 nietrzeźwych, którzy swoim zachowaniem dopuścili się zakłócenia porządku prawnego lub znaleźli się w sytuacji zagrażającej ich życiu lub zdrowiu. Liczba tego typu interwencji zmniejszyła się o 17,3% w stosunku do roku 2016. W roku 2016 ilość interwencji w powyższej kategorii wynosiła 191 osób dowiezionych do wytrzeźwienia. Spadek dynamiki w odniesieniu do liczb bezwzględnych nie wskazuje na znaczącą poprawę. Niewątpliwie na zmniejszenie ilości zrealizowanych interwencji mógł mieć wpływ prowadzony remont jeleniogórskiego PDOZ oraz związana z tym konieczność realizowania dowozów do Wałbrzycha, Legnicy bądź Kamiennej Góry, które są czasochłonne. Angażują one na dłuższy czas patrol zmotoryzowany, który w celu realizacji procedury osadzenia zatrzymanego musi uzyskać zaświadczenie lekarza o braku przeciwwskazań zdrowotnych. Często z uwagi na długi czas oczekiwania, szybsze badanie lekarskie realizowane było w Szpitalu w Bukowcu niż w Jeleniej Górze. Czas oczekiwania i obciążenia pracą lekarzy ustalał dyżurny Straży Miejskiej w uzgodnieniu z dyżurnym Policji.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze:

w 2017 r. objął pomocą 843 rodziny, w tym 150 rodzin z problemem alkoholowym. Ze względu na alkoholizm, jako przesłankę uzasadniającą przyznanie świadczenia, wsparcie uzyskało 97 rodzin. Powyższe dane obrazuje tabela:

Liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS (ogółem):	843
Liczba rodzin z problemem alkoholowym, którym MOPS udzielił pomocy:	150
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń MOPS ze względu na alkoholizm:	97

źródło: dane MOPS

Wobec powyższych osób pracownicy socjalni MOPS prowadzą pracę socjalną. Podejmują działania zmierzające do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione od alkoholu. Rodziny, w których występuje problem alkoholowy wspierane są również przez asystenta rodziny.

Udzielanie pomocy osobom i rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej, prawnej, terapeutycznej oraz pomocy na rzecz powrotu do społeczności.

W 2017 r. odbyły się 644 godziny terapii dla osób uzależnionych od alkoholu. Grupa osób uczestniczących w terapii liczyła od 10 do 20 osób. Przeprowadzono 32 rozpoznania sytuacji w rodzinach z problemem alkoholowym. Z dyżurów wstępnego motywowania do podjęcia leczenia odwykowego dla osób z problemem alkoholowym skorzystały 72 osoby, w sumie odbyło się 161 godzin dyżuru. Sporządzono 11 opinii psychologicznych oraz 2 opinie psychiatryczne. Pomocy prawnej udzielono 34 osobom z problemem alkoholowym.

Dane obrazuje poniższa tabela:

Terapia dla osób uzależnionych od alkoholu:	Odbyło się 644 godzin terapii. Grupa liczyła od 10 do 20 osób.
Rozpoznania sytuacji w rodzinach z problemem alkoholowym:	Przeprowadzono 32 rozpoznania.
Dyżur wstępnego motywowania do podjęcia leczenia odwykowego dla osób z problemem alkoholowym:	Odbyło się 161 godzin dyżuru, z którego skorzystało 72 osoby: - 41 osób uzależnionych, - 31 osób współuzależnionych.

Opinie psychologiczne i psychiatryczne w przedmiocie uzależnienia od alkoholu:	Sporządzono: 11 opinii psychologicznych oraz 2 opinie psychiatryczne.
Pomoc prawna dla osób z problemem alkoholowym:	Z pomocy prawnej skorzystało 34 osoby: - 6 osób uzależnionych, - 28 osób współuzależnionych.

źródło: dane MOPS w Jeleniej Górze

III. CELE I DZIAŁANIA.

1. Cele Programu:

- 1) ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży poprzez realizację programów profilaktycznych;
- 2) zwiększenie dostępu do pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i postrehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz osób doznających przemocy;
- 3) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed następstwami negatywnych zjawisk/zdarzeń, występujących w wyniku przemocy w rodzinie;
- 4) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz wspieranie zatrudnienia socjalnego.

2. Działania:

Prowadzenie działań profilaktycznych na trzech poziomach, tj. odpowiednio do stopnia ryzyka:

Profilaktyka uniwersalna – ukierunkowana na całe populacje. Są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów alkoholowych w danej populacji. Działania uniwersalne są realizowane w populacji dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym, w populacji młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym.

Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub papierosowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

Profilaktyka selektywna – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne, są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów alkoholowych lub/i innych

zaburzeń zdrowia psychicznego. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy, czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie zaburzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc z definicji przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym.

Profilaktyka wskazująca – to działania wymagające ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące pierwsze symptomy problemów alkoholowych. Są to działania profilaktyczne adresowane do osób (grup osób), które demonstrują wczesne symptomy problemów alkoholowych lub/i innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych, ale jeszcze nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego, uzależnienia od alkoholu lub innych zaburzeń związanych z nadużywaniem alkoholu opisanych w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD – 10.

IV. PODMIOTY ZAJMUJĄCE SIĘ PROFILAKTYKĄ I ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Placówki opiekuńczo-wychowawcze, przedszkola, szkoły, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, które prowadzą działalność informacyjną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży.
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym:
 - 1) pracownicy socjalni - podejmują działania interwencyjne na rzecz osób i rodzin z problemem uzależnienia,
 - 2) placówka wsparcia dziennego – świetlica środowiskowa dla dzieci i młodzieży zapewnia opiekę i wsparcie dzieciom z rodzin zagrożonych wystąpieniem problemu alkoholowego,
 - 3) Dział Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom, który jest miejscem pierwszych oddziaływań informacyjnych, także bazą do prowadzenia działań terapeutycznych. Prowadzi działania na rzecz rodzin w celu ochrony przed przemocą w rodzinie, udziela im pomocy psychologicznej i prawnej. Zwiększa dostępność w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych i ich rodzin.
4. Zespół Interdyscyplinarny, który realizuje działania określone w programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie z uwzględnieniem osób z problemem alkoholowym.
5. Straż Miejska – egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych oraz prowadzi działania z zakresu prewencji szkolnej.
6. Komenda Miejska Policji – pełni w szczególności funkcję ochrony przed przemocą w rodzinie i zakłócaniem porządku publicznego i prawnego przez osoby w stanie nietrzeźwości oraz egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych.
7. Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich orzeka w sprawach o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego w systemie leczenia stacjonarnego lub ambulatoryjnego w placówkach leczenia odwykowego.
8. Zespół Interdyscyplinarny, który realizuje działania określone w programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie z uwzględnieniem osób z problemem alkoholowym.

9. Organizacje pozarządowe realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

V. ZADANIA DO REALIZACJI.

1. Zadania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) inicjowanie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w zakresie określonym w art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) opiniowanie projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz sprawozdania z jego realizacji,
- 3) opiniowanie projektów uchwał dotyczących zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży, a także wprowadzenia zakazu sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych w określonych miejscach i obiektach na terenie Jeleniej Góry,
- 4) opiniowanie, w drodze postanowienia, wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności z uchwałą Rady Miejskiej Jeleniej Góry w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży, a także wprowadzenia zakazu sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych w określonych miejscach i obiektach na terenie Jeleniej Góry,
- 5) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego,

demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny,

- 6) prowadzenie z osobami uzależnionymi od alkoholu rozmów motywacyjnych w celu podjęcia leczenia odwykowego,
- 7) udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz w grupach roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 8) wykonywanie czynności w ramach procedury „Niebieskiej Karty”,
- 9) prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych,
- 10) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy informacyjnej i wsparcia psychospołecznego.

2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, z syndromem współuzależnienia i osób zagrożonych uzależnieniem, w tym:

- 1) współpraca z placówkami służby zdrowia i innymi podmiotami w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych, osób z syndromem współuzależnienia oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

- 2) udzielanie informacji na temat miejsc świadczących profesjonalną pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom,
 - 3) wspieranie działalności punktów informacyjno – konsultacyjnych, klubów abstynenta oraz stowarzyszeń abstynenckich i trzeźwościowych w zakresie problemów alkoholowych,
 - 4) wspieranie działalności ruchów samopomocowych osób uzależnionych i z syndromem współuzależnienia.
3. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem nadużywania alkoholu, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, w tym:
- 1) wspieranie działalności instytucji prowadzących działalność pomocową ze szczególnym uwzględnieniem tych, które oferują powszechną dostępność do informacji, poradnictwa, pomocy psychologicznej oraz prawnej osobom uzależnionym i osobom z syndromem współuzależnienia,
 - 2) wspieranie działalności świetlic, klubów i ośrodków socjoterapeutycznych w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej i kompensacyjnej oraz w zakresie organizacji wypoczynku w czasie przerw w nauce dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka,
 - 3) zapewnienie dzieciom z rodzin, w których występuje problem nadużywania alkoholu miejsc w świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych,
 - 4) udzielanie porad i wsparcia psychologicznego i terapeutycznego rodzinom w których występuje problem przemocy.
4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym:
- 1) współdziałanie z lokalnymi mediami, Policją, Strażą Miejską, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem i organizacjami pozarządowymi,
 - 2) udział w kampaniach edukacyjnych i informacyjnych związanych z zagrożeniem nietrzeźwości kierowców oraz dystrybucja materiałów edukacyjnych wśród kierowców,
 - 3) współudział w realizacji ogólnopolskich programów profilaktycznych i kampaniach edukacyjnych oraz informacyjnych,
 - 4) wspieranie organizacji konkursów plastycznych i quizów tematycznych z zakresu wiedzy o problemach uzależnień i ich rozwiązywania oraz promujących zdrowy styl życia,
 - 5) wspieranie działalności świetlic, klubów i ośrodków socjoterapeutycznych w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej i kompensacyjnej oraz w zakresie organizacji wypoczynku w czasie przerw w nauce dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka,
 - 6) wspieranie realizacji programów edukacyjnych rozwijających umiejętności wychowawcze rodziców,
 - 7) działania interwencyjne i edukacyjne wobec sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
 - 8) prowadzenie działań zmierzających do ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim oraz prowadzenie działań kształtujących w społeczeństwie postawę negatywną wobec zjawiska sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim,

- 9) prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - 10) wspieranie działalności sportowej oraz rozwój infrastruktury sportowej dla dzieci i młodzieży w celu prowadzenia działań profilaktycznych poprzez sport.
 - 11) prowadzenie działań profilaktycznych z wykorzystaniem różnych innowacyjnych form oddziaływań na młodzież i dorosłych, w tym działania kulturalne, teatralne i muzyczne,
 - 12) prowadzenie działań profilaktycznych z wykorzystaniem różnych form oddziaływania, w tym streetworkingu wobec zagrożonych patologią uzależnień w środowisku osób bezdomnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w ogrzewalni, noclegowni i w schronisku dla osób bezdomnych.
5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w tym:
- 1) współdziałanie i wspieranie organizacji pozarządowych i innych instytucji pożytku publicznego w realizacji programów profilaktycznych, informacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych i edukacyjnych oraz podejmujących działania promujące zdrowy styl życia ze szczególnym uwzględnieniem ciekawych projektów i inicjatyw społecznych,
 - 2) wspomaganie działalności organizacji młodzieżowych promujących zdrowy styl życia i abstynencję,
 - 3) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubu abstynenta,
 - 4) wspomaganie organizacji imprez integracyjnych dla rodzin abstyntenckich oraz wspieranie inicjatyw społecznych w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.
6. Ograniczanie dostępności alkoholu, w tym:
- 1) Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w Jeleniej Górze ustalając maksymalną liczbę zezwoleń.
 - 2) Prowadzenie działań zmierzających do ograniczenia ilości miejsc sprzedaży napojów alkoholowych.
 - 3) Prowadzenie działań zmierzających do ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych.

VI. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU.

1. Realizatorzy Programu.

- 1) Wydział Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych poprzez zlecenie do realizacji zadań organizacjom pozarządowym i innym podmiotom działalności pożytku publicznego w drodze otwartych konkursów ofert,
- 2) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która współpracuje z Wydziałem w zakresie realizacji zadań określonych w Programie,
- 3) inne wydziały i jednostki organizacyjne Miasta będące dysponentami środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań ujętych w Programie.

2. Finansowanie Programu.

1) źródłem finansowania Programu są dochody z opłat za korzystanie z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia na miejscu i na wynos oraz środki własne miasta. Środki zaplanowane w budżecie Miasta w roku 2018 na realizację zadań z zakresu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynoszą 2 323 000 zł oraz 80 000 zł na realizację zadań z zakresu Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

2) podział środków na realizację zadań określonych w Programie:

Wyszczególnienie	Plan na 2018 r.	w złotych
		w tym: na zadania planowane do realizacji przez podmioty wyłonione w drodze konkursów ofert
1	2	3
OCHRONA ZDROWIA	2 403 000,00	765 000,00
z tego:		
Przeciwdziałanie narkomanii	80 000,00	50 000,00
z tego:		
I. Profilaktyka narkotykowa – akcje informacyjno-edukacyjne dotyczące uzależnień narkotykowych, działania profilaktyczne skierowane do osób zagrożonych uzależnieniem narkotykowym oraz do dzieci i młodzieży eksperymentującej ze środkami narkotycznymi.	80 000,00	50 000,00
Przeciwdziałania alkoholizmowi	2 323 000,00	715 000,00
z tego:		
I. Profilaktyka - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży; propagowanie trzeźwego stylu życia	677 000,00	290 000,00
II. Świetlice środowiskowe - prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, zajęć terapii pedagogicznej i socjoterapii dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym	340 500,00	180 000,00
III. Wypoczynek - organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią uzależnień. Zadanie realizowane podczas ferii letnich i zimowych oraz w czasie przerw świątecznych wraz z realizacją programów profilaktycznych	470 000,00	200 000,00
IV. Kluby Abstynenckie, punkty konsultacyjne, centra pomocy - prowadzenie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych oraz ich rodzin, prowadzenie punktów konsultacyjnych, poradnictwo, zajęcia terapeutyczne	75 000,00	45 000,00
V. Działalność sportowa - prowadzenie działań profilaktycznych poprzez działalność skierowaną do dzieci i młodzieży	703 000,00	0,00
VI. Obsługa realizacji zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - organizacja otwartych konkursów na realizację zadań, opinie biegłych lekarzy, delegacje, szkolenia i wynagrodzenia dla członków Komisji, akcje edukacyjno-informacyjne dotyczące uzależnień	57 500,00	0,00

- 3) Szczegółowy podział środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań ujętych w Programie jest określony w uchwale budżetowej Miasta na rok 2018.

3. Monitorowanie realizacji Programu:

- 1) koordynację realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 prowadzi Wydział Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych,
- 2) po zakończeniu realizacji zadań realizatorzy zobowiązani są do przedstawienia sprawozdań z realizacji poszczególnych zadań,
- 3) monitoring realizacji Programu prowadzony będzie poprzez:
 - a) sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Programu, przedstawiane Radzie Miejskiej przez Prezydenta Miasta Jeleniej Góry;
 - b) sprawozdanie z realizacji Programu dla Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Wskaźniki realizacji Programu:
 - a) ilość wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu;
 - b) ilość wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
 - c) ilość wniosków wpływających do Komisji o skierowanie na leczenie odwykowe;
 - d) ilość przeprowadzonych rozmów motywujących;
 - e) liczba świetlic środowiskowych;
 - f) liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach odbywających się w świetlicach realizujących program oświatowo-wychowawczy;
 - g) liczba innych form działalności profilaktycznej;
 - h) liczba uczestników w innych formach działalności profilaktycznej;
 - i) liczba osób biorąca udział w programach realizowanych przez Klub Abstynenta;
 - j) liczba osób korzystająca z porad w Dziale Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom MOPS w Jeleniej Górze;
 - k) liczba organizacji pozarządowych realizująca Program;
 - l) liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży alkoholu;
 - m) liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży alkoholu;
 - n) liczba przeszkolonych sprzedawców alkoholu.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Za pracę obejmującą działanie wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, członek Komisji, otrzymuje wynagrodzenie.
2. Wysokość wynagrodzenia członka Komisji stanowi iloczyn liczby posiedzeń plenarnych i posiedzeń zespołu przeprowadzającego rozmowy motywujące, w których uczestniczył w okresie rozliczeniowym oraz kwoty stanowiącej równowartość 8 % minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2018 roku określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 września 2017 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2018 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1747).
3. Wynagrodzenie Sekretarza Komisji stanowi iloczyn liczby posiedzeń plenarnych w których uczestniczył w okresie rozliczeniowym oraz kwoty stanowiącej 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2018 roku określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 września 2017 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2018 r.

4. Podstawę do wypłaty wynagrodzeń dla członków Komisji stanowi sporządzone i podpisane przez Przewodniczącego lub Zastępcę Przewodniczącego Komisji zestawienie liczby posiedzeń wraz z listami obecności.
5. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia za udział w posiedzeniach dla Przewodniczącego Komisji stanowi zestawienie liczby posiedzeń podpisane przez Zastępcę Przewodniczącego wraz z listami obecności.
6. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 2 nie może przekroczyć miesięcznie 50% minimalnego miesięcznego wynagrodzenia.
7. Wypłata wynagrodzenia dokonywana będzie kwartalnie na podstawie listy wypłat.
8. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 2 przysługuje Członkowi Komisji będącemu jednocześnie pracownikiem urzędu lub jednostki organizacyjnej Miasta, jeżeli czynności te wykonywał poza ustalonym wymiarem i rozkładem czasu pracy określonym przez pracodawcę.
9. Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży w związku z wyjazdami na szkolenia, warsztaty, sympozja i konferencje związane z profilaktyką uzależnień zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167).
10. Członkowie Komisji biorą udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego lub Grup Roboczych, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Według art. 4¹ ust. 2 cytowanej ustawy, realizacja ww. zadań prowadzona jest w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

W Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 ujęte zostały zadania nałożone na samorząd gminny przez wyżej cytowany artykuł ustawy. Zadania realizowane będą przez miejskie jednostki organizacyjne, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wydziały Urzędu Miasta Jeleniej Góry, jednostki organizacyjne miasta oraz organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty, którym zadania zlecane będą w drodze konkursów ofert.

Źródłem finansowania zadań ujętych w Programie na 2018 rok są środki uzyskane z tytułu opłat za udzielone zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu.